

SLOVENSKI NAROD.

Plaša vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plaša za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljivo pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Govor poslanca dr. A. Ferjančiča

v državni zbornici dne 16. t. m.

Viska zbornica! Ne morem si kaj, da bi se, dasi samo na kratko, ne dotaknil pri razpravi o tej predlogi vprašanja o lokalnih železnicah v svoji ožji domovini, Kranjski.

Vsled velikih izdatkov pri novih alpskih železnicah, ki so se porazdelile po kronovinah, dobimo mi Kranjci, ako se oglasimo prilično pri vladi v prilog kakšnemu železniškemu projektu, šestokrat pojasnilo: Glejte, za Kranjsko za sedaj ne moremo ničesar več dati, ker je takorekoč izčrpan ves kredit vsled ogromnih izdatkov za alpske železnice.

Priznavam, da odpadejo vsled te razdelitve velike vsote na Kranjsko. Vsote so res velike, toda koristi, ki jih bo imela dežela Kranjska od tega, so zelo neznatne. Uvaževati je samo treba, kako nastanejo te velike vsote.

Karavanski in bohinjski predor, torej najdražja objekta, se nahajata na kranjski zemlji in tudi ostala proga na Kranjskem — železnica se dotakne Kranjske samo na periferiji — teče po dolinah, sicer od narave bogato obdarovanih, a zelo nerodovitnih in neplodnih.

Mi Kranjci se tudi nismo nikoli posebno navduševali za to železnico. Že interesi našega stolnega mesta, kateremu ta železnica naravnost škoduje, zavira to, kar je povsem jasno. Ves promet namreč, ki se je dosedaj vršil na južni železnici in na progi Trbiž-Ljubljana, preide večinoma na to novo progo.

Naše deželno stolno mesto trpi vsled tega brez dvoma občutno škodo. Toda tudi s splošno kranjskega stališča se nismo nikdar ogrevali za to železnico.

Mi smo se zavzemali za železnico Škofja Loka-Divača in samo slučaj je hotel, da se ta proga ni zgradila. Ako bi bile namreč eno ali dve leti preje dogotovljene železniške zgradbe v Galiciji, bila bi se brez dvoma gradila proga Škofja Loka-

Divača in ne bohinjska železnica s svojimi kolosalnimi izdatki in ogromnimi prekoračenji. Mi smo se torej zavzemali za progo Škofja Loka-Divača in ne za železnice, ki se sedaj grade.

Končno pa smo se le sprijaznili s to progo, ker se je nam zgodilo s drugo železnico — namreč predilsko, ki bi še bolj škodovala našim kranjskim interesom.

Kakšne pa so naše železnice? Ne glede na južno železnico in na državno progo Trbiž-Ljubljana imamo večinoma samo kratke zgažne železnice, ki so končane baš tam, kjer bi bilo njih nadaljevanje najpotrebnejše: vzemimo na primer progo Ljubljana-Kamnik. Neumljivo je, da se ne zgradi železniška zveza med Kamnikom in progo Celje-Velenje. Treba bi bilo zgraditi samo progo med Kamnikom in velenjsko železnico in bila bi gotova domalega tretja zveza s Trstom, o čemer še hočem spregovoriti. S Celtevega doli se je tekot let zgradila zveza, ki bi bila zaključena z zgradbo proge Polzela-Rečica-Kamnik.

Ako bi se ta železnica zgradila dalje preko Vrhnike v Hotedršico in od tukaj po trasi, ki je bila določena za progo Škofja Loka-Divača, bi bila s tem gotova tretja popolnoma samostojna železniška zveza s Trstom; v tem slučaju bi se morala samo še dograditi par kilometrov dolga proga Ljubljana-Brezovica, torej proga s samo eno postajo. Ta tretja docela samostojna železniška zveza s Trstom bi tekla na sredi med južno železnico in med novo alpsko progo in bi vezala s morjem jugozapadni del Češke, Zgornje Avstrijske in gornje Štajerske.

Ne samo iz teh vzrokov, marveč tudi iz državno-financiarnih ozirov bi morala vlada to predlogo čim najbolje pospeševati in moje prepričanje je, da sploh ne bo treba več dolgo čakati na dotični našt.

Vsled tega, da se ne zgradi zveza med Kamnikom in velenjsko železnico, se ne more primerno razviti železnica iz Celtevega in ne more

tudi dobiti primerne obrata. Vsled tega so posamni deli te proge pasivni.

Opozoril bi tu samo na progo Celteveg-Velenje, ki je vedno pasivna; leta 1900. je bila pasivna za 136 000 K, naslednjega leta pa za 82 000 K. Od leta 1902. naprej se ne vodi več posebe računi za to železnico, marveč skupno s progo Celteveg-Volšperg. Razume se, da so pasivni deli te proge veliko breme za železnico Celteveg-Volšperg, ki dobro uspeva; posledica tega je, da znaša obratni uspeh vse železnice samo 187 odstotkov.

Naglašam, da uživa proga Spodnji Dravograd-Velenje državno garancijo, da mora torej država vsako leto prispevati znatne vsote samo radi tega, ker proga ni dograjena in ker se ni poskrbelo za to, da bi se rentirala.

Ako bi se še dogradili ostali deli železnice Zeltveg-Trst, bi se morala prištevat k program, ki dajejo največ dobička.

Ta železnica bi pa nudila še drugih koristi.

Potrebno je — obžalujem, da ni navzoč gospod poljedelski minister, ki je kot predstojnik državnega rudokopa v Idriji interesiran na stvari — neizogibno, da se Idrija zveže s kako železnico.

Opetovano sem že v tej zbornici opisoval in pojasnjeval razmere v idrijskem rudniku ter naglašal, da se vsako leto nahaja ta državni rudokop, ki je najbolj dobičkanosen med vsemi državnimi rudniki in je ogromne važnosti, v nevarnosti, da bi moral ustaviti obrat, ker je zveza s ostalim svetom vsako leto vsaj nekaj dni pretrgana; Idrijo namreč veže s ostalim svetom samo ozka, slabo vzdrževana in snežnim zametom izpostavljena deželna cesta.

Ako opozarjam — kar sem že tukaj omenjal — da je rudarsko ravnateljstvo samo lansko leto naročilo za rudnik 400 vagonov premoga, ako se pomisli, da se ta premog mora na postaji južne železnice izložiti ter se po tej cesti naprej prevažati, lahko si mislimo, v kakšnem stanju mora

biti cesta, po kateri se razvija tudi ves ostali promet z Idrijo.

To je tedaj nevarnost za idrijski državni rudnik, pa tudi dohodki rudnika se znatno znižujejo, ker požre vozina mnogo čistega dobička. Idrija se mora tedaj, menim, spraviti k železnici in to kakor brž mogoče.

Odločno pa bi morali s stališča dežele nastopiti proti poskusu, da bi se Idrija zvezala z novimi železnicami v Sv. Luciji, da bi se namreč železnica od Sv. Lucije vpeljala v Idrijo, ker bi se s tem idrijski okraj s svojo daljšo okolico deželi Kranjski popolnoma odtujil ter bi se promet izvajal na Primorsko, kakor imamo že podobno razmerje v Vipavski dolini. Pa ne samo ta okoliščina, temuč tudi oziri na državno varnost govore proti temu, da bi se napravila samo ta zveza.

Stvar bi po mojem mnenju tudi strategično ne bila brez pomisleka. S tem bi se omogočil vpad v deželo, nikakor pa ne izhod iz dežele, ker bi Idrija ne bila zvezana z notranjo deželo.

Toda zveza in dogradba obeh prog, dovedba proge iz Hotedršice v Idrijo in ven v Sv. Lucijo k bohinjski železnici bi bila s gospodarskega in strategičnega stališča najdalekosejšega pomena. Cela Avstrija je do dogotovitve alpskih železnic zvezana s Trstom in državno mejo edinole po južni železnici z njenimi mnogimi nevarnimi kraji.

Z alpskimi železnicami se bo seveda napravila druga zveza. Toda dandanes ne zadostujeta niti dve železnici za prevoznjo vojnih mas, ako se hoče biti pravočasno na mestu. Zaradi tega bi bila železnica, ki sem jo skiciral, in ki bi vozila s Štajerske direktno od Zeltvega preko Kamnika, Ljubljane, Vrhnike, Hotedršice v Sv. Lucijo, tudi zelo dalekosežnega strategičnega pomena.

Zagatne železnice, ki jih imamo v deželi, se morajo imenovati tudi dolenske železnice. Pri dolenskih železnicah smo doživeli zgled, da so te železnice, pri katerih ni bilo videti življenjske sposobnosti

— zakaj dežela Kranjska je v začetku krvavela ob velikih vsotah, ki jih je morala plaševati kot garancijo — nekaj časa sem aktivne ter so deželi Kranjski že povrnila izdane garancijske vsote.

Kako bi se promet na teh železnicah šele povzdignil, ako bi ne prenehale tam, kjer bi se morale najnujnejše nadaljevati, baš pred najbolj blagoslovljenim delom dežele, pred takozvano Belo krajino, ki ima obnovljeno vinogradstvo in druge plemenite naravne produkte. Belokrajina ne more svojih pridelkov na nobeno stran spraviti v prid.

Prevoz preko strmih visočin in gor podraži pridelke tako zelo, da jih ni mogoče spraviti na trg za konkurenco spodobno. Tedaj že iz gospodarskih ozirov za te pokrajine in njih prebivalce je neizogibno, da se odloči nadaljevanje dolenskih železnic preko Novega mesta v Belo krajino.

Nadaljna zveza s Karlovcem je le vprašanje časa. Ta železnica bi bila transverzalna, ki bi bila istotako v gospodarskem kakor tudi v strategičnem osiru velike važnosti. Vezala bi Ogrsko in Hrvaško preko Ljubljane in bi tvorila potem zvezo na moji skicirani železnici v Sv. Luciji s Primorjem in državnimi mejami.

Ako preudarimo vse to, moramo in smemo upati, da se k izvedenju teh prog dovoli deželi v prvi vrsti nekoliko tega, česar ji nove alpske železnice ne bodo nudile. Potem pa bi bila tudi država osvobodjena garancijskih prispevkov, ako se dogradi proga preko Kamnika in končno bi se s tem ustvarile jako važne strategične priprave.

Ako tedaj s tem končam svoja izvajanja glede železnic, ki tvorijo en sistem in eno sklenjeno celoto, si ne morem kaj, da bi ne opozoril še na eno lokalno železnico, ki bi sa dala napraviti z malimi stroški, in glede katere je le obžalovati, da se ni zgradila v začetku gradnje alpskih železnic.

Prihranili bi se bili tisočaki in tisočaki, ako bi bila takrat izvedena

LISTEK.

Težavna rešitev življenja.

(Konec.)

Zazeblo me je okrog srca in groza me je postalo!

Držati se ne morem več, sebe in svoje mrtve klade. Prsti so predrgnjeni, kri sili iz njih, pojemajo, odpovedujejo mi pomoč. Voda naju vede dalje, tja proti morju!...

Moje noge ne najdejo več tal, roka je omagala, voda naju zanaša, kamor hoče.

Naj bo, kar bog hoče.

Pa, kaj je to? Noga mi sune na lahek, droben pesek na dnu. Višji in višji je pesek, višje in višje se dvigam, že morem stati na nogah, ne da bi mi voda silila v usta.

Nov žarek upanja v mojem srcu. Napnimo vse moči, morda vendar še ni zaman!

Voda me odnaša, s roko se po-

rivam ob zidu dalje, vedno nižja je voda, — končno in vendar mi ne sega čez prsi.

Stojim na vrhu kupa peska. Morje ga je zaneslo tu sem v istok reke. Ob istoku reke v morje sem!

Pomagaj bog, kaj bo!

Kup peska raste in z njim tudi jaz. Kmalu je tako visok, da morem z roko doseči zgornji rob domene-nega zidu! — Veliki bog, rešen sem! Morje, ki me je ravnokar hotelo požreti, me je rešilo!

Še nisva popolnoma rešena! Moj tovariš je še brezavesten.

Počiti mi treba. Moje moči mi pešajo radi silnega napora.

Poskusim dvigniti brezavestnega tovariša čez visoki, strmi zid. Zaman. Kakor mrtvec mi leži v rokah, težak in brez moči. Najmanjše dvajsetkrat sem ga že dvignil, a vedno mi je padel mrtvec in težak v roke nazaj. Moči me zapuščajo.

Pa poskusim spraviti k sebi. Tresem in tresem ga, ga kličem po imenu, širim mu roki, da pride do sapa. Nič. Že sem mislil, da je mrtvec.

— Ponovim svoje poskuse, svoje obupne poskuse. — Vendar. — Malo je že zavzdihnil! Mrtev ni! Sedaj težko potegne sapo! Prihaja k sebi, zaveda se! — Vendar, vendar si je opomogel toliko, da me more ubogati, ko mu velim, da naj poboži svoje roke na gorenji rob zidu.

Še vedno sva v vodi. Na vrhu peska. In zid je visok!...

Še enkrat napnem vse svoje moči, in vrčem ga čez zid na trdna, gotova tla. Rešen je!...

Napnem svoje zadnje sile, in tudi jaz sem na trdnih, varnih tleh. — Rešen.

A še ne popolnoma!

Več kot četrt ure je trajal strašni boj s valovi. Oba sva bila trudna do smrti. Samo da moreva odpočiti, kajti vreme je bilo mokro, vlažno, a midva oba premočena.

Trudnim korakom sva se vlekla napol mrtva čez veščališče, tje, koder je svetila neka lučica. Približevala sva se hiši. Bila je nekega peričnika. Ko sva dospela tja, kličeva, da naj nama odpro. Po daljšem času se

prikaže v vratih mož, s samokresom v desni, v levi roki luč.

Skoro pobesi orožje, ko zagleda naju premočena in brezmočna. Saj nisva bila zmožna sile.

Gostoljubno naju sprejme. Spravim rešenega prijatelja v postelj, sam pa hitim domov, v vojašnico. Premočenemu in izmučenemu mi v prvi sili pomaga »der Tag Habende« od kompanije.

Šele čez približno eno uro sta se vrnila tovariša, ki sva ju zapustila v Kotoru. Ko sta naju zagledala, sta se prestrašila, omahnila jima je je noga in gledala sta naju kakor duhova, ki sta prišla strašit nevredneže. Oba sta bila prepričana, da sva že skončala. Mar sta bila ona dva tista, ki sta jo ubrala s hitro ного čez most, ko sta zaslišala moj obupni klic?

Mislil, da ... Sramota! Tovariša! In jaz v smrtni nevarnosti!

No, povedal sem jima!

Rešitelj in rešenec živita še, v Ljubljani in sta oba še aktivno v državni službi.

Koristka.

Povest.

(Dalje.)

Odkar je bil solicator Kobe zapustil svoje stanovanje pri stari Rozmanki, se je še bolj kakor prej ogibal družbe in ljudi in je živel kakor pravi samotar. Med svoje stare prijatelje je prišel kvečjemu vsak mesec enkrat. Melanholično je sedel med njimi in molče poslušal njihove pogovore in vedno iste prepire o pravi nalogi umetnosti, o veri in o socijalnih stvareh. Le kadar se je pogovor zasukal na Olgo, je postal pozoren in je skrbno pazil na vse, kar se je povedalo, dasi sam ni zinil nobene besedice.

Navadno pa je ostajal zvečer doma v svoji skromni prijazni sobici, iz katere je gledal na obsežni vrt, poslušal šale in prepire poslov in otrok in čital vsakovrstne stare knjige, ki si jih je izposodil pri svojem šefu ali pri kakem znancu.

V tem času samotarenja je bil postal še bolj resnoben in gravitetičen, nego je bil že poprej, in njegovi so

kratka železnica Škofja Loka-Železniki v Selško dolino.

Kake ogromne množine tovarne vožnje in kake vsote prihrankov bi se napravile s prevažanjem materijala k gradnji novih železnic na tej progi, mesto po ovinkih preko Gorice, dasi bi zgradnja te železnice zahtevala le male stroške ter bi tla ne delala nikakih težkoč.

Ker pa je dolina sama na sebi zelo rodovitna in ker se nahajajo tam zelo veliki in dragoceni gozdi ter se les in drugi naravni pridelki zopet zaradi velikih tovarnih stroškov ne morejo spravljati s pravo seno na trg, prosim nujno, da se vlada tudi za to železnico dobrohotno zavzame.

Ako si popolnoma h koncu še dovolim pripomniti par besed h železniškemu vprašanju, ki je zakonito že zagotovljeno, je to železnica Kranj-Tržič.

Pred dvema dnevoma sem interpelliral prevz. gospoda vodjo železniškega ministrstva ter sem bil k temu primoran vsled nekega razburjenja, ki vlada v prizadetih krogih, ker se je železnica že pred dvema leti zakonito zagotovila, a gradnja se še do danes ni razpisala.

Priznam, da se je stvar deloma zavlekla tudi s tem, da se je pri prizadetih pojavilo vprašanje glede električne gonitve pa na drugi strani sem uverjen, da bi se bila tudi ta stran zadeve — ne glede na vse druge — v tem času lahko uredila, ako bi se bilo ekspeditivno postopalo.

Sedaj se je vzdignila mestna občina tržiška ter se obrnila do nas, naj storimo vse, da bo vlada opustila ta svoj zavračevalni sistem.

Tudi jaz upam, da sedaj, ko sta minili že dve leti, odkar je železnica zagotovljena in so poprej minila desetletja, preden so prizadevanja prizadetih imela uspeh, da se je ta za potrebno in koristno spoznana in predložena železnica zagotovila, da sedaj vlada gradnjo te železnice z vsemi sredstvi in z vso odločnostjo pospešuje.

S tem končam. (Pritrjevanje).

Državni zbor.

Na Dunaju, 19. junija.

Današnja seja je bila razen interelacij popolnoma brez političnega značaja. Izvršila se je generalna debata o lokalnih železnicah. Pri tej priliki je izpovedal vodja železniškega ministrstva, sekcijski načelnik Wrba, da bo država tudi v znanprej dovolila v primernih slučajih državne garancije za lokalne železnice, toda le v takih slučajih, kjer vidno gospodarski in železniško politični moment opravičuje velikost prinešene žrtve. Proti zahtevi, da bi se lokalnim železnicam izročil tudi transit-promet, so pravzaprav principijalni pomisleki, ker so lokalne železnice namenjene le za krajevni promet,

sedje so ga visoko spoštovali, posebno še, ker jim je imponiralo, da je vedno nosil salonsko suknjo in cilindar in je vselej oblekel rokavice, kadar je stopil na cesto.

Ko je stopila v njegovo sobo Olga, lepa in cvetoča, elegantna in dehteča, je bil Kobe tako presenečen, da sta mu omahnili roki in da v prvem hipu ni mogel vstati s stola. Strmel je v Olgo, kakor v kako čeznaravno prikazen, potem pa zopet s tako silo planil pokonci, da je odletel stol, da se je prevrnil kozarec, ki je stal na mizi in da se je zazibala vsa soba.

„Kaj hočete morda meni v pozdrav demolirati svoje pohištvo, ljubi gospod Kobe,“ je smejé se kometno vprašala Olga in ponudila Kobetu obe roki, drobni, tanki roki, oblečeni v tako čisto bele rokavice, da se jih Kobe skoraj ni upal dotakniti.

„Oh Olga — gospodična Olga, tako iznenadenje, je jecljal Kobe in potem plaho dostavil: „Pa ne da bi se bila zgodila kaka nesreča?“

Olga se je delala, kakor bi jo te besede nekoliko žalile.

„Oprostite, gospod Kobe,“ je rekla, „ali to res ni lepo, da me tako slabo

ne pa da odvrtaajo promet od glavnih prog. Končno je izjavil, da sedaj še ne more odgovarjati glede cele vrste železniških načrtov, kakor so se razvijali tekom debate, ker še mnogo teh načrtov v tehničnem in finančnem osiru ni zrelih. Vendar bo vlada tudi znanprej posvečala vso svojo pozornost krajevnim železnicam.

Po kratki debati je bila predloga v drugem in tretjem branju sprejeta.

Nato se je sprejela po kratkem priškanju med tirolskimi nemškimi in italijanskimi poslanci vladna predloga o državni garanciji za krajevno železnico Trident-Malè.

Izmed interelacij je zbudila največ začudenja interelacija posl. Bergerja v zadevi pisem duhovnika Petrana, katerega so našli v neki duhovski poboljševalnici mrtvega pod jako sumljivimi okolnostmi. Pisma in druge zapiske kaplana je hotelo preiskovalno sodišče izročiti pokojnikovim sorodnikom. Iz teh pisem pa bi bila javnost preveč izvedela o šednih stvareh, ki se gode za duhovniškimi kulisami, zaradi tega je linški nadškof Doppelbauer po svojem duhovskem »komisarju« odločno ugovarjal proti izročitvi, na kar je res okrožno sodišče sklenilo, da se Petranova pisma smejo izročiti le škofovemu pobožnemu. (Tako gredo vse državne oblasti duhovski kamarili na roko najbrže na višji ukaz.)

Jutri je zopet seja.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Ruska armada v kritičnem položaju?

Ruska armada v Mandžuriji se zopet nahaja, kakor se poroča iz Londona, v kritičnem položaju. Japoncem se je baje že popolnoma posrečilo, obiti ruske pozicije. V tem oziru si je pridobil največ zaslug general Kuroki, ki je Ruse s spretnimi manevri popolnoma premotil, da niso opazili, ko jim je odrezal zvezo iz Kirina preko Ningute v Vladivostok. A tudi japonski center in levo krivo sta prisilila v manjših bojih rusko fronto, da se je morala polagoma umakniti.

Položaj generala Lineviča je tembolj kritičen, ker so vojaški transporti v zadnjem času zelo redkokrat dohajali na bojišče.

Radi notranjih nemirov si namreč ruska vlada ni upala pošiljati na bojišče vojev iz evropske Rusije. Razen tega tudi sibirski železnica ni funkcionirala tako, kakor bi bilo potrebno.

Okrepljenja, ki jih je dobil general Linevič po bitki pri Mukdenu, so torej minimalna.

Maršal Ojama pa dobiva z Japonskega dan za dnevom nove sveže voje, zlasti odkar je bilo v Korejskem prelivu uničeno rusko brodovje.

sodite. Kaj mislite, da se ljubega dobrega prijatelja ne morem drugače spomniti kakor v nesreči? Ne, tega nisem zaslužila.“

„Ne zamerite, nikar ne zamerite,“ je hitel zagotavljati Kobe. „A Vaš obisk me je tako presenetil, prosim, veselo presenetil, da nisem vedel, kaj sem govoril.“

Olginé oči so se smejale Kobetu tako ljubo in prijazno, da mu je postalo kar toplo pri srcu.

„In potem,“ je dejal po kratkem presledku, „ali ni naravno, če bi mislil, da Vas je nekaj izrednega pripeljalo k meni? Kaj naj bi sicer iskali pri meni, starem, zapuščenem siromaku!“

„Tako pa ne smete govoriti,“ je naglo zaklicala Olga, „drugače bom res užaljena. Že dolgo časa sem želela, da bi Vas spet enkrat videla. Kar tožilo se mi je po Vas, gospod Kobe, saj ste bili edini človek, ki me je res rad imel, edini, katemu sem popolnoma zaupala, edini, ki me je — svaril.“

Kakor bi jo spomini in čuvstva premagala, se je Olga naslonila na Kobetovo ramo in njeno lice je zadobilo tako bolesten izraz, da je Kobeta prešinilo iskreno usmiljenje.

Maršal Ojama nadkriljuje sedaj rusko armado tudi, kar se tiče števila.

»Central Newsu« pa se poroča iz Odese:

Privatna brzjavka iz Harbina, ki je bila oddana v petek po noči in je dospela v Odeso v soboto ponoči, pravi: Položaj ruske armade v Mandžuriji postaja vsak dan, da, vsako uro resnejši in nade na končni uspeh gineva vedno bolj in bolj.

Vesti o novi bitki.

»Daily Telegraphu« poročajo iz Tokija:

Ruske rezerve se pomičejo proti jugu, da bi okrepile sprednje bojne pozicije. General Linevič se je s svojimi poveljniki posvetoval v Sipingaju. Kaj je ta vojni svet sklenil, se ne ve. Predstraže Kurokijeve armade so oddaljene od Rusov 7¹/₂ milj. Nasproti Kurokiju je postirana ena ruska divizija z 20 topovi.

Rusi so si osnovali v Pedné v Mongoliji izborni konjeniško bazo. Po tem se sodi, da ima Rusija namen, da zasede Mongolijo, ako bi se iztisnila iz Mandžurije.

»Echo de Paris« pa javlja iz Petrograda, da se je že pričela velika bitka, ki se je želje časa napovedovala iz Mandžurije. Japonci so stopili v ofenzivo in Linevič se je baje že moral umakniti iz prvih obrambnih pozicij.

Izpred Vladivostoka.

Po poročilih iz Londona je 6. trdnjavski artiljerijski polk že dospel iz Kronštata v Vladivostok ter dobil nalogo, da gradi nove utrdbe in popravlja že obstoječe utrjene pozicije. Tudi inženirski voji so dobili v zadnjem času mnogo ojašenj.

Kakor se »Novemu Vremenu« brzjavlja iz Vladivostoka, je admiral Birilev 16. t. m. pregledal pristanišče in tamkaj usidrano vojno brodovje ter izročil vsemu vladivostokskemu prebivalstvu v carjevem imenu najiskrenejše pozdrave s pozivom, da naj zastavijo vse svoje moči, ako bo potreba, v obrambo trdnjave. V okolici Vladivostoka je vse mirno in do sedaj še ni nobenega znamenja, ki bi kazalo, da mislijo Japonci navaliti na Vladivostok.

General Kuropatkin proti mirovni akciji.

General Kuropatkin je poslal, kakor se poroča iz Moskve, načelniku moskovskega plemstva pismo, v katerem obžaluje, da so se zemstva in mesta pridružila mirovni akciji, dočim je ruska armada popolnoma prepričana o svoji končni zmagi. Vesti o miru so vplivale na rusko armado v Mandžuriji naravnost uničujoše.

O mirovni akciji.

Ruski minister zunanjih zadev je obvestil ameriškega poslanika v Petrogradu, da je Rusija popolnoma

„Olgica, ljuba Olgica,“ ji je šepetal na uho, „ali se Vam je kaj zgodilo, ali ste resneči?“

„Ne, gospod Kobe.“ Pogledala mu je z jasnim pogledom v oči. „Zašla sem bila s pravega pota, čeprav ste me vi svarili; takrat Vas nisem poslušala, danes spoznavam, da ste imeli prav. Ali — zamislite se v moj položaj. Živela sem v blatu in v bedi in hrepenela po življenju in po sreči. Plamen svoj duše nisem znala pogasiti. Danes spoznavam, da sem bila v zmoti, žal mi je, da sem se spozabila, ali verujte mi, gospod Kobe, jaz nisem tako slaba in pokvarjena, kakor morda mislite.“

„Ali — gospodična Olga — saj jaz ne mislim, da ste slabi in pokvarjeni,“ je z veliko slovesnostjo zatrjeval Kobe. „Mladost Vas je zapeljala, hrepenenje po boljšem življenju —“

Olga se je nagnila h Kobetu in mu tiho rekla:

„Ni me zapeljalo! Poslušala sem pač, če mi je kdo govoril o ljubezni, sprejemala rada, kar mi je kdo daroval — ali ljubila nisem nikogar in z nikomur se nisem pečala. Prisegam Vam to, gospod Kobe, dasi je vseeno, če mi verjamete ali ne.“ (Dalje prih.)

zadovoljna s tem, da se določi za kraj mirovne konference Washington.

Kakor se poroča iz New Yorka, bo mandžurska železnica služila za garancijo vojne odškodnine. Čuje se, da Japonci ne bo zahtevala, da bi obdržala v svojih rokah Port Arthur, ki se je preje strategično veliko previsoko cenil, ako ga ne bo reklamirala zase kaka druga velisila.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 19. junija. Parlament je dobil nepričakovano dve aferi, ki prevržeta določeni program s tekoči teden. Na zahtevo posl. Holanskega se je moral izvoliti grajalni odsek zoper poslanca Elderscha. — Jutrišnja seja pa izpolni nujni predlog kršč. socialistov zaradi napada na dež. odbornika Scheicherja. Soc. demokratje so Scheicherja tako pretepili, da leži močno ranjen. — Vled teh nepričakovanih dogodkov bo zbornica morala imeti v petek in soboto plenarne seje.

Vseučiliščna vprašanja.

Dunaj, 19. junija. Mogoče, da vendar pride že v jutrišnji seji v zbornici na vrsto prvo branje o proračunskem provizoriju. Pri tej priliki bo podal ministrski predsednik izjavo glede češkega vseučilišča na Moravskem. V ostalem pa bo ministrski predsednik tudi v jutrišnji konferenci načelnikov, ko se določi spored za ostalo dobo polnletnega zasedanja, govoril o vseučiliščih ter se skoraj gotovo tudi dotakne slovenskega vseučilišča. — O ustanovitvi italijanske pravne fakultete se najbrže ne bo razpravljalo v polnletnem zasedanju, ker so proti temu Nemci in Slovenci. — Češki poslanci se še vedno niso zedinili, kje se naj ustanovi drugo češko vseučilišče, a nemški listi trdijo, da jim je vlada predlagala Kromeriz, s čimer so Čehi zadovoljni.

Novo ministrstvo na Ogrskem.

Budapešta, 19. junija. Uradni list je danes prinesel imenovanje novega ministrstva. Baron Fejervary je ministrski predsednik pa tudi začasni finančni minister in minister na kraljevem dvoru. Justični minister je pl. Lanyi, trgovinski minister pl. Vörös, minister notranjih zadev pl. Kristoffy, brambovski minister general Bihar, naučni minister pl. Lukacs, poljedelski minister pl. György, minister za Hrvaško pa pl. Kovačević. — Odstopivšemu Tiszovemu ministru je izrekel cesar ustno in pismeno zahvalo.

Nemiri v Rusiji.

Petrograd, 19. junija. Dve uri od Petrograda sta si najela dva vplivna člana revolucionarne organizacije poletno stanovanje. Policija pa je izvedela, da je njuno stanovanje le delavnica za bombe ter je res našla v stanovanju osem izgotovljenih in nad 100 nedogotovljenih bomb. Namestje so bile bombe baje v prvi vrsti velikim knezom. — Demisija velikega kneza Alekseja je baje le signal ostalim velikim knezom, naj se izsele iz Rusije. Ako bi se to zgodilo, odstranjen bi bila velika ovira prisiranju notranjih razmer.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. junija.

— **Osebnostna vest.** Premeščen je višji revident in prometni kontrolor Jurij Vidie od žel. ravnateljstva v Beljaku v Ljubljano.

— **„Slovenska Matica“** je imela včeraj popoldne sejo, na kateri se je odbor konstituiral. Predsednikom je bil novič izvoljen dež. školski nadzornik gosp. Fr. Leves, 1. podpredsednik deželni odbornik g. Peter Grasselli, 2. podpredsednik kanonik g. Ivan Sušnik, za blagajnika gospod dr. Jos.

Stare in za ključarja gg. dr. Požar in dr. Fr. Zbašnik.

— **Škof in domžalski T. roloč.** Zabeležili smo poročilo groške »Tagespost«, v katerem je bilo rečeno, da je škof v cerkveni govoru obsojil svoje rojake in se zavzel za nemške provokatorje. »Slovenec« je rekel, da »Tagespost« laže in — konec je bilo besedi. Ko so poročilo »Tagespost« prevzeli najrazširjenější listi, smo čakali da slej, kdaj da razglasi škof o teh listih samih, da so pisali neresnico. Čakali smo in čakali — zaman. Ker je škof že večkrat različnim listom poslal popravke se nam zdi jako čudno, da se zdi kar nič ne zgane, in da se tudi ne zgane tisto sloveče ohrambno društvo, ki jemlje sicer v zaščito zadnjega mežnarja in zadnje farovško dekle. To je vsekako sumljivo, jako sumljivo in sili človeka misliti, da je »Tagespost« morda vendarle poročala resnico in je zopet »Slovenec« tisti, ki je — lagal.

— **Genljiv slučaj.** Sobota »Slovenec« je priobčil dolgo notico v kateri na genljiv način popisuje usodo umrlega nunskega spovednika Fika. 12 let je bil duhovnik, a ko je obolel, ko je potreboval postržbe, ga je čakalo pokojnine — 500 kron, in kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, če bi ga ne bile uršulinke sprejele v oskrbo. Kaj pa se zgodi z milijoni tistih ljudi, ki sploh nobene pokojnine nimajo. Sicer pa Fikov slučaj še nikakor ne dokazuje, da bi morali davkoplačevalci trpeti za to, ker iz cerkvene bisage še za bolnega duhovnika ni ničesar dobiti. Cerkev ima vsako leto toliko milijonov dohodkov, da bi lahko sijajno preskrbeli vse duhovnike, zdrave in bolne, aktivne in penzionirane, in ni treba, da bi se odirali davkoplačevalci, ki že itak komaj zmagujejo sedanje davke.

— **Otročje veselje.** »Slovenec« je prišel že tako na psa, da člankari o — brezpomembnih zmogatah žurnalističnih začetnikov. S 1. junijem smo nastavili na Danaju mladega žurnalista, da nam piše poročila o sejah državnega zbora. Novinec pač ne more koj prve dni poznati vsakega poslanca po obrazu, saj se še poslanci med sabo ne poznajo vsi, dasi imajo priliko, občevali drug z drugim, dočim mora žurnalist sedeti na galeriji, kjer se nič ne sliši. Naš poročevalec je videl debelega duhovnika, ki se je prav smešno gugal in ker se mu je reklo, da je to dr. Krek, je to verjel. Sicer je pa precej vseno, ali je Krek ali Žitkar igral tisto klavno vlogo. Znano je dalje, da se na galeriji državnega zbora skoro ničesar ne sliši. Na galeriji ni ne enega žurnalista, ki bi poročila sestavljal po tem, kar sliši na lastna ušesa; vsi žurnalisti od začeni, poročevalci »Neue Freie Presse«, sestavljajo poročila po »Reichsratscorrespondenz«, ki ima v zbornici sami svoje stenografe. Če so ti zapisali, da je Šusteršič reagiral na Steinovo krvavo razžaljenje, pač ni poseben greh, če je to zapisal tudi poročevalec-zadetnik. Nas »Slovenec« otročje veselje nad temi brezpomembnimi zmotami seveda čisto nič ne ženira. Značilno pa je, da mora »Slovenec« svoje bralce zabavati s takimi malenkostmi, dočim jim prikriva, kaj vse so moralislišati njegovi poslanci. Mislimo, da bi »Slovenec« bralce mnogo bolj zanimalo, če bi jim »Slovenec« povedal, kako so v parlamentu pogreli častno besedo dr. Žitnika in nanjo pljuvali, kako so preresetavali žlindro in kako so sukljeta predstavili kot breznačajnega koristilovca in obrekovalca in mu metali v obraz njegovo veliko in nezasluzeno penzijo in pa tisto posojilo, ki ga je svoj čas od svojega strica prejel iz cerkvene denarja, pa ga valio opominu dr. Gestrina ni vrnil, dasi je vled tega na striu ostal madež defraudanta. To naj bi »Slovenec« povedal svojim bralcem in popisal

s kakim prezirom in zaničevanjem se v državnem zboru pometa s klerikalnimi poslanci. Danes je ni v parlamentu stranke, ki bi bila tako oblatena in zaničevana, kakor so kranjski klerikalci; danes kranjski klerikalci že več ne smejo ust odpreti v državnem zboru, ker morajo trepetati, da bodo z vseh strani letele nanje žaljive in poniževalne besede — ali o tem »Slovenec« ni neče povedati, za to nima prostora in pisari rajše o brezpomembnih zamenjavih imen. Če mu je to tolažba za moralno obglavljenje njegovih zastopnikov, mu to tolažbo od srca privoščimo!

— Klerikalci in resnica. Naši čitatelji se bodo spominjali še našega članka, objavljenega pod gorljivim zaglavjem v našem listu z dne 11. maja 1905 št. 108. Šlo se je namreč takrat za zasebno obtožbo gospoda cerkijanskega učitelja Josipa Lapajnetu proti 16 posestnikom, seveda črne barve, iz cerkijanske farnosti Kranjem radi prastopka zoper varnost časti, ker so mu oni očitali, da je šolo zanemarjal s tem, da je hodil na lov in da je drevje sadil med šolskimi urami in to o času, ko ni imel dopusta, ter slednjič tudi za to, da pohujšuje otroke, ker je tedaj, ko je imel zdravnik cepiti otrokom kozo, v svojem deškem razredu otrokom ukazal, in to vsled naročila okrajnega glavarstva, da morajo razglašiti desno roko, da se prepriča, jeli je otrok umit ali ne. Kakor smo vsledobno že poročali, je 15 teh klerikalnih podreptnikov zlezlo pod klop ter priznalo, da so bili naščuvani in da so delali g. učitelju Lapajnetu krivico, prosili ga odpuščanja ter se zavzeli plačati zastopniške stroške. V spomin kliče samo še, da so ga vsi naznanili tudi še na dež. šolski svet, vsled česar je bil g. Lapajne primeran k sodnim korakom proti vsem ovaditeljem, takozvanim »prizadetim staršem«. Edini Martin Teran je bil takó trmoglav, da ni hotel preklicati, vsled česar je bil obsojen na 1 teden poostrenega zapora. Vsled temu, da je pred sklepom razprave hotel vse preklicati, kateri prebilo se pa ni sprejel, ker je bil on nekak glavni »Radelführer«, se je pa zoper tozadevno razsodbo okrajnega sodišča v Kranju pritožil na tujkajšnje deželno sodišče ter si našel tudi zagovornika v osebi proslulega gospoda dr. Viljema Schweitzerja. Na vzklicni razpravi dne 15. t. m. je g. dr. Schweitzer nómine svojega klienta nastopil dokaz resnice ter ponujal v dokaz za to, da g. Lapajne takrat, ko je sadil drevje in šel na lov, ni imel dopusta, par cerkijanskih kmetov in pa dve cerkijanski učiteljici — Slomškarici, Krušič in Bohinjec. Pač lepi koleginji! Radovedni smo, jeli imata dve učiteljici in pa par klerikalnih razprajadev pravico, dajati učitelju dopust, posebno vzpričo dejstvu, da je cerkijanski g. nadučitelj Andrej Kmet že na prvi razpravi pod pripravo potrdil, da je on edino kompetenten, dajati dopust ter da je za omenjena dva dneva g. Lapajnetu dopust tudi dal ter tudi potrdil istovitost zadevnega ukaza okrajnega glavarstva kranjskega. Vzklicno sodišče kot zadnja instanca je predlog gostobesednega g. zagovornika odločilo ter prvosodno razsodbo v celnem obsegu potrdilo. Gospod učitelj Lapajne je dobil torej s tem sijajno nadostženje, na čimer mu kar najskrenejše čestitamo. Pri razpravi je prišlo na dan, kakor smo žuli iz ust zagovornika g. dr. Schweitzerja, da so vse na drugi instanci ponudene priče slišale to ali ono deloma iz ust cerkijanskega župnika Dolinarja, deloma iz ust cerkijanskega kaplana Bešterja, ki je pač še zadostno znan iz svojega famoznega dogodka v Kostanjevici, ko se je valjal s pranci v isti gnojnici. Torej spet tiči na tem farška kuta in razvideti je staro sovražstvo črnhovod do naprednega učiteljstva. To naj naše učiteljstvo upoštevata ter naj se varuje far in Slomškarjev!

— Spremembe v finančni službi na štajerskem. Premišljeni so: davčni pristavi Fr. Resnik iz Brežic v Maribor, U. Meixner iz Maribora v Marenberg, A. Drobnitsch iz Celja v Št. Lenart v Slov. gor., Kankowsky iz Marenberga v Brežice; nadalje davčni praktikantje St. Šuc iz Slov. Bistrice v Maribor, Fr. Kosar iz Maribora v Ormož, Fr. Pichler iz Radgone v Brežice in Ign. Ozvatič iz Brežic v Lipnico.

— Damski odbor za prireditve Prešernove veselice. V seznamu načelnih odsekov za prireditve velike veselice v »Zvezdic« na korist Prešernovega spomenika so v sobotni številki »Slov. Narodac« pomotoma izostale gospe Lina dr. Hudnikova, Cecilija Kavčnikova, sodnega svetnika soproga in M. prof. Macherjeva. Spridlo velikega števila imen je možno, da je bilo izpuščeno že katero, ki je prinesemo naknadno. Za to veselico, ki bo vsekakor največja in najsijajnejša tekom poslednjih let v Ljubljani, vlada med našimi trudoljubljivimi in požrtvovalnimi damami največja agilitet ter je ne bo narodne gospe in gospodične v našem mestu, ki bi ne delala s navdušenjem za fond Prešernovega spomenika. Pa tudi po drugih slovenskih mestih in trgih so začele slovenske dame živahno agitacijo ter se prispevki za fond nabirajo pri vsaki priliki z največjo vnemo. Nadejati se je torej, da se do srede julija t. l. zbere vsota, ki fondov nedostatek pokrije do celja!

— Na veliki Prešernovi slavnosti sodelujejo vsa slovenska pevska društva v Ljubljani, združena z »Glasbeno Matice«, pod regentstvom g. koncertnega mojstra Mateja Hubada. Društva, ki bodo tvorila velikanski zbor, zapojo skupno par velikih koncertnih del ter bo sodelovanje naših pevcev nudilo najlepši umetniški užitek na tej krasni narodni slavnosti. Seveda bo zastopana tudi glasba ter bosta igrali dve godbi. Zabavni odsek pripravila razna originalna presenečenja, tako cvetlični korzo, ki ga priredijo dame, prvi nastop slovensko dramatične družbe »Nad-deska« (!), dalje menažerijo domačih in divjih živali, ki igrajo važne vloge v slovenski izvorni dramatični literaturi itd. Izvršitev teh idej ostane seveda uradna tajnost odsekov. Ker ima nameravana slavnost značaj vseslovenske veselice, ki se je udeležijo tudi zastopniki bratskih slovenskih narodov, moremo že danes poročati, da pripravljajo tudi rojaki v Celju, Gorici in v Trstu ljubezniva presenečenja ter se vrše v ondetnih društvih, v prvi vrsti v pevskih in tamburaških, posvetovanja. Tako bodo sodelovala na tej slavnosti društva vseh slovenskih dežel v idealni slogi na korist fondu Prešernovega spomenika.

— Učiteljski dobrotniki. »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« so darovali: »Narodna Tiskarna« v Ljubljani 200 K; »Savinjsko učiteljsko društvo« čisti dohodek veselice z dne 14. maja t. l. 120 K 02 v; »Društvo učiteljev in šolskih prijateljev ljubljanske okolice« 1. rok na račun pokroviteljine 50 K; 2. rok gospodična Antonija Kadivec, trgovka in posestnica v Ljubljani, 10 K; g. Valentin Lapajne, trgovec in posestnik v Idriji, 10 K; g. Anton Suša, trgovec v Senožeh, 5 K; g. Fran Suša, posestnik v Senožeh, 2 K; vipavski hospitantje dne 25. maja složili 3 K; gđ. Gusti Mattanovič, učiteljica v Ljubljani, nabrala 7 K. Živelj učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

— Za pisatelja Podravskega je poslal g. Ivan Cirk iz Zvezdberka 5 K 4 vin, nabranih v veselih družbi. — Iskrena hvala! — Kakor smo že poročali, je Podravskega tako hudo bolelo, da bo težko še kdaj okrevati. Ker pa je njegova bolezen taka, da še lahko traja leta in leta, bo Podravskega morda še nujno potreboval pomoči. Zato si usojamo znova prositi, da bi slovensko občinstvo ne posabilo na bednega Podravskega, zlasti pa se obradamo na njegove ožje rojake Štajerce, da bi mu izdatneje priskočili na pomoč kakor doslej. Menimo, da se ne motimo, ako trdimo, da je od vsote okoli 800 K, nabrane za Podravskega, došlo jedva 100 do 120 K s Štajerskega, dokim se je ves ostali snesek, ako izznamemo malo vsoto, ki se je poslala s Primorskega, nabral na Kranjskem.

— Umrli je na Dunaju gđ. Gusti Nollijeva, hči ljubljanskega meščana g. Šrečka Nollija. Gđ. Nollijeva je šla na Dunaj na obisk rodovine g. dr. Čerina, bivšega

povodnje »Glasbene Matice«; tam je nagloma zbolela in umrla. Truplo pripeljejo danes v Ljubljano. Spoštovani rodovini naše sožalje!

— Slovenska umetnica v tujini. Operna pevka v Vratinslav, gospa Franja Vrhunčeva je gostovala pred kratkim v Monakovem in bila takoj angaževana na ondotno dvorno opero.

— Ljudska veselica pevskega društva »Ljubljana«, katere se je vršila v nedeljo na Koslerjevem vrtu, je privabila vkljub precejšnji konkurenci jako lepo število občinstva k sebi. Na jako okusno dekoriranem vrtu se je kmalu pričelo prav živahno gibanje in med ubranimi udarci vojaške godbe se je pridno uporabljala šaljiva pošta, srečkanje in središlov, metale so se serpentine in korindoli, in polno drugih zabav. Pevski zbor društva je pod eksaktnim vodstvom gosp. prof. Dekleva nastopil v treh zborih, ter svojo nalogo rešil nad vse častno. Posebno je ugajal veliki zbor »Dolazak Hrvata«, kateri pa radi neprijetnosti prostora ni prišel do tiste veljave, katero bi zaslužil. Pri tej točki se je uvidelo, da društvo razpolaga z izbornim pevskim materijalom in je posebno pohvalno omeniti soliste, namreč g. Dachsa in Globelnika, Polaska, Pavška in Bukške igre, katere so se vršile na tratiniku za vrtom, napravile so mladini dokaj zabave in občinstvu izvabile mnogo smehu. V mraku je dala mladina duška svoji nestrpnosti ter ob sviranju godbe zaplesala še pozno v noč. Sploh je bil moraliden kot finančialen uspeh veselice jako povoljen in je društvu na tem uspehu le čestitati.

— Pravico javnosti je na učno ministrstvo priznalo privatni ljudski šoli v ljubljanski gluho-nemnici.

— Domača obrtnost. Tujkajni tapetnik in založnik pohištva, g. Dragotin Puc, je izumil posteljo, ki se da premeniti v divan. Za to iznajdbo podelil se mu je patent št. 33 004.

— Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam piše: Poročali ste o razstavi risarij naših obrtnih učencev, ki je bilo res lepo spričevalo dobre vzgoje in velike pridnosti. Obiskalo jo je letos nekoliko manj zunanjih prijateljev šole, ker je bilo vreme skrajno neugodno. A treba je povedati, da je tudi nekaj domačih izostalo. Med temi naj omenimo prečastitega predsednika krajnega šolskega sveta g. kaplana F. Žužka in pa posestnika in mizarja Kobaležnika. Ravno tako smo pogrešali zastopnika kraj. šol. sveta v šolskem odboru za obrtno-nadaljevalno šolo, prečastitega g. župnika Gr. Malovrha in pa njegovega soseda mizarja, posestnika in bivšega špediterja »Mizarске zadruge« Mahnet. Končno na obče začudenje ni bilo blizu tudi zastopnika obrtnikov v šolskem odboru obrtno nadaljevalne šole mizarja in posestnika Fr. Šusteršiča in njegovega prijatelja mizarja in seveda tudi posestnika Štefana Magistra. Druge nezgode ni bilo.

— Volilni imenik štajerskih veleposestnikov se Nemcem ne dopade več. Danes sta dopolnilni volitvi v štajerskem veleposessu mesto umrlega grofa Kotulinskega in barona Štörcka. »Grazer Tagespost« prinaša pri tej priliki pregled volilnega imenika, ki je izgubil od leta 1903. 23 zanesljivih nemško-nac. volilcev, pridobil pa 20 volilcev, med njimi ljubljanski župan Ivan Hribar, ki je z dr. Tavčarjem kupil graščino Hornegg, Ivan Mankoč (Planina) in dr. Ivan Štoteršič (Feistritz). List pristavlja: »To so imena, ki se imeniku štajerskega veleposessu nič kaj veselo ne priležejo.« Že verjamemo, toda temu treba se privaditi, sprva sicer težko gre.

— Velika nevarnost za Celje je nastala zaradi tega, ker je večina davčnih uradnikov v Celju slovenska, nadalje pa tudi zato, ker se — finančna straža slovenizuje. Tako tarna »D. Wacht«, za njo pa »Tagespost«, češ, da so v teh panogah Slovenci lahko najbolj nevarni (?) celjskim Nemcem. — Te bojazni ne moremo razlagati drugače, kakor da imajo Nemci glede zemljišnih knjig in prodaje alkohola nemirno vest.

— Ustrelil se je na Dunaju poveljnik koroškega polka št. 7, polkovnik V. Reitz pl. Reitzeneberg.

— Akademski podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Gradcu si je izvolila na prvem rednem običnem zboru dne 16. t. m. sledeči odbor: Predsednik cand. phil. Ivan Šteblovič (*Triglava), podpredsednik stud. chem. Viktor Plehan (*Triglava), tajnik stud. phil. Martin Malneriš (*Zarja), blagajnik stud. phil. Vekoslav Murn (*Triglava), odbornikov

namestnik stud. iur. Janko Leskovec (*Tabore).

— Tri otroke je odpeljala včeraj v Trstu 50letna Marija Garvasova, tašča nekega železniškega uslužbenca. Navedenka je bila nekaj časa na obisku, a ko jo je včeraj prijel »rapel« (šena baje ni normalna), je pobrala otroke in se odpeljala na Kranjsko. Najstarejša deklica je stara 6 let, druga 3 leta, sinček pa 8 mesecev. Mati išče otroke po Trstu in okolici, oče pa je šel za taššo, a jo dosega še ni dobil. Kdor bi vedel kake podatke, naj jih naznani prvemu oblastvu in to bodo potem obvestilo tržaško policijo. Ker žena ni normalna, se je bati, da bi otrokom ne storila kaj zalega.

— Utopljenca so našli v Savi dne 12. t. m. pri Senožeti v kamniškem okraju. Star je okoli 30 let, srednje postave, precej debel, majhnih brk in plavih las. Obleden je bil črno in je še kakih 14 dni ležal v vodi. Ker ni poznati nikakih znakov sile, se sumi, da je navedenec, kojega identiteta še ni dognana, prišel v vodo po nesreči, ali pa je bil samomor. Kjer koga pogrešajo, naj to naznanijo oblasti.

— Tatvina. Dne 13. ali 14. t. m. sta bila neki dami ukradena dva zlatá prstana. Prvi je imel vdolan safir, okrog katerega je bilo sedem briljantov, vreden 144 K. Drugi je bil liki kaša z dvema glava in se je djal narazen. V prvi glavi je bil vdolan briljant, za oči pa sta bila dva rubina, druga glava pa je imela smaragd, za oči pa sta bila dva mala briljanta, vreden 60 K. Tat je še neznan.

— Nesreča. Danes so pripeljali v deželno bolnišnico delavca Jožefa Fugenika iz Lesc, ki si je pri padcu zlomil desno nogo.

— Kap je zadela danes ob polu 12 uri dopoldne 38letno Antonijo Večerino, ženo policijskega nadstražnika Nikolaja Večerina. Bila je takoj mrtva.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Slovencev, 32 Macedoncev, 36 Črnogorcev in 25 Grkov. V Heb je šlo 25, v Inmost 40, v Meran 27, na Jesenice 20, v Bohinj 28, v Hrušico pa 16 Hrvatov. — 20 Slovencev in 40 Hrvatov je prišlo iz Amerike, 22 Ogrov pa iz Hrušice.

— Izgubljene in najdene reči. Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, oziroma najdeni 4 dežniki, slamniki, palica, goldin-veržica in kovčeg s staro obleko.

— Na kresni večer v petek 23. junija vrši se na Koslerjevem vrtu velik umetniški ogenj. Izvršuje pirotehnik gospod Makuc iz Gorice. Obenem je koncert vojaške godbe.

— Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert v restavraciji pri »Levu« (Marije Terzije cesta). Začetek ob 8 uri. Vstopnina 40 vin.

*** Najnovejše novice.** — Nemška industrija proti armadi. Na zboru bančnih ravnateljev in industrijev v Frankfurtu je predlagal knez Henckel-Donnersmarck, naj bi se povodom srebrne poroke nemške cesarske dvojice zložila ustanova 10 milijonov mark za podpiranje pruskih častniških rodbin. Za predlog se ni hotel nihče drugi ogreti, pač pa so nekateri poudarjali, da se pruski častniški zbor rekrutuje iz drugih krogov, industrija je izključena, zato pa bi bilo smešno, ako bi izključeni dajali darila privilegiranim.

— Velika nesreča v rudniku. V ruskem rudniku v Juzovki (gubernija Jekaterinoslav) se je zgodila velika nesreča. Baje je mrtvih 500 ljudi.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik« ima v 6. številki naslednje vsebine: 1. Kriza na Ogrskem s gospodarskega stališča. 2. O konkurzi. 3. Nekdanja organizacija trgovcev in obrtnikov. 4. O borznih usmehih. 5. Raznoterosti. 6. Društvena vesti. 7. Oglasi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. junija. V današnji seji poslanske zbornice so se na zahtevanje poslanca Klofača morale najprej prečitati vse došle vloge, šele potem se je mogla začeti razprava o nujnem predlogu zastran prelata poslanca Scheicherja, katerega so socialni demokratje po nekem shodu pretepli tako, da leži. Predlog je stavil Wohlmayer. Govorili so o njem kršč. socialc Steiner, socialni demokrat Schuhmeier, prismojeni grof

Sternberg in nemški liberalc Wrabetz. Za generalna govornika sta bila izvoljena Pattai in Stein. Razprava je bila silno burna; le en vesel moment se je primeril. Ko je Sternberg rekel, da so socialni demokratje dvorna stranka, je vsa zbornica udarila v smeh.

Dunaj 20. junija. Na današnji konferenci klubovih načelnikov je ministrski predsednik baron Gautsch povedal, da bo zasedanje poslanske zbornice trajalo do 5. ali kvečjemu do 7. julija. Gospodska zbornica bo še dober teden dalje zborovala. Danes so se klubovi načelniki zedinili le na to, da naj se takoj začne prvo branje proračunskega provizorija in da naj se postavi na dnevni red trgovinska pogodba z Nemčijo. Kaj naj se še dalje vzame v pretres, to se odloči šele v terek.

Dunaj 20. junija. Češki klub je danes sklenil, da je njegovo nadalnje postopanje v parlamentu in napram vladi odvisno od izjave, ki jo glede češkega notranjega uradnega jezika in češkega vseučilišča na Moravskem poda ministrski predsednik Gautsch pri prvem branju proračunskega provizorija.

Dunaj 20. junija. Odsek, ki je bil izvoljen, da preišče zadevo poslanca Holanskega, ni bil danes sklepčen; izostali so nekateri člani nalašč, ker delajo na to, da se stvar izlepa poravnava.

Budimpešta 20. junija. Liberalna stranka izjavi, da se z novo vlado ne čuti solidarne ter je tudi ne bo podpirala, češ, da vlada, ki je izven strank, ni parlamentarna ter ne zasluži zupanja.

Budimpešta 20. junija. Minister Lukacs nikakor ni hotel prevzeti portfelja. Šele na prigovarjanje ministrskega predsednika, naj ga ne spravlja v zadrego, se je vdal, a vsekakor kmalu odloži ministrstvo. Tudi več velikih županov odstopi, ker nočejo pod Fejervaryjem več služiti.

Budimpešta 20. junija. Med člani deželne kazine se je pojavilo gibanje, naj se člani novega ministrstva izključijo iz kazine.

Budimpešta 20. junija. Zastop peštanskega komitata je sklenil, pridružiti se tistim komitatom, ki ne pobirajo več državnih davkov in ne pripuščajo asentiranja rekrutov.

Budimpešta 20. junija. Izvrševalni odbor združene koalicije je baje sklenil, da ne onemogoči določitev kvote za prihodnje leto.

Rim 20. junija. Papež je izdal encikliko, v kateri pozivlja italijanske katoličane, naj se udeležujejo političnega življenja, kar je bilo od zavzetja Rima sem strogo prepovedano.

Petrograd 20. junija. Car je v slovesnem govoru na zastopnike zemstev izrazil svojo bolelost zaradi nesrečne vojne in domačih uporov, obljubil, da se ugodno reši vprašanje o narodnem zastopstvu in izrekel upanje, da se Rusija po sedanjih nesrečah pomladi in poživlji.

Petrograd 20. junija. Kazenska preiskava proti Gorkemu se je popolnoma potlačila.

Petrograd 20. junija. Vsi poštni uradniki v Moskvi so vstopili v štrajk, češ, da država, ki je izdala dve milijardi za vojne namene, ne stori ničesar za izboljšanje njihovega položaja.

London 20. junija. Švedski državni zbor otvori jutri sam kralj slovesno ter poda izjavo glede razmerja z Norveško.

Rusko-japonska vojna. Washington 20. junija. Ruski in japonski pooblaščenca za mirovna pogajanja se snidejo 1. avgusta v Washingtonu. Ruski poslanik grof Cassini se je izrekel, da tečejo predpogajanja prav ugodno.

Lastuina in tisk „Národne tiskarne“.